

Poročilo o označenih osebkih zavarovanih vrst v okviru OP SI-HU 2007-2013, projekt UPKAČ v letu 2014 za Agencijo RS za okolje

Pripravila: Katarina Denac, DOPPS-BirdLife Slovenia

11.9.2014

Raziskovalno delo na zavarovanih vrstah (smrdokavra *Upupa epops*, veliki skovik *Otus scops*) na Goričkem je potekalo junija in julija 2014, v okviru Mladinskega ornitološkega raziskovalnega tabora (MORT) Goričko 2014. Na terenu so z zavarovanimi vrstami delale naslednje osebe: Tilen Basle, Katarina Denac, Tomaž Mihelič, Mojca Podletnik, Barbara Robnik (slednji sta podiplomski študentki FNM MB) in Željko Šalamun. Vse ujete ptice smo obročkali z aluminijastimi obročki ter izpustili v manj kot 30 min od ulova (praviloma v 10-15 min). Dva velika skovika smo opremili z oddajniki. Podrobnejši seznam označenih ptic s pripadajočimi podatki je v tabeli 1.

Smrdokavra:

Ujeli in označili nismo nobene smrdokavre. V času trajanja MORT (26.6.-2.7.2014) smo našli tri aktivna gnezda smrdokavre, in sicer v Selu, Dolencih ter Šalovcih. Na eno gnezdo (Dolenci) smo namestili kamero za ugotavljanje prehrane (slike 1-5). Starše na dveh gnezdih (Dolenci, Šalovci) smo z daljnogledom spremljali pri prehranjevanju. V Selu smo le preverili, koliko mladičev se je izvalilo (slika 6).

Veliki skovik:

Ujeli in označili smo 4 osebke velikega skovika (2 odrasla, 2 mladiča; sliki 7 in 8), od tega smo obema odraslima skovikoma namestili oddajnik (enemu samcu in eni samici, slika 9). Samec si je oddajnik snel že v prvi ali drugi noči po namestitvi (oddajnik smo tretji dan našli nepoškodovan, izgledalo je, kot da so se razvezale vrvice), samici pa smo ga odstranili po 6 dneh nošenja. Našli smo 19 gnezd velikega skovika. V 18 primerih je gnezdel v gnezdlincih, ki so bile postavljene v okviru projekta Upkač (slika 10), v enem primeru pa v naravnem duplu hruške. Na dve gnezdi smo namestili kamere za ugotavljanje prehrane (slike 11-14). Analizirali smo tudi podatke telemetrije za tri velike skovike (dva samca, ena samica) iz let 2012 in 2013. Minimalne konveksne poligone domačih okolišev smo zarisali na dva načina: (a) na osnovi centroidov poligonov, ki smo jih dobili iz treh odčitkov telemetrije in (b) na osnovi centroidov poligonov ter presečišč dveh odčitkov telemetrije (kjer je tretji odčitek manjkal ali kazal v povsem drugo smer kot ostala dva). Po prvi metodi so domači okoliš velikih skovikov merili 8-24 ha, po drugi metodi pa 19-44 ha, pri čemer je bil domači okoliš samice v obeh primerih manjši od domačih okolišev obeh samcev (slika 15).

Tabela 1: Seznam ujetih in označenih osebkov zavarovanih vrst ptic v okviru projekta Upkač v Krajinskem parku Goričko v letu 2014.

Vrsta	Datum	Kraj	Spol	Starost	GK koordinate	Način ujetja	Oznake	Opombe
veliki skovik	26.6.2014	Serdica - Šarkan	samec	ad	x: 577347 y: 187083	z mrežo za lov ptic	ALU obroček oddajnik	poimenovan Herkul, oddajnik si sname prvo ali drugo noč po namestitvi (ga najdemo)
veliki skovik	27.6.2014	Serdica – Turzova graba	samica	ad	x: 579599 y: 186819	z roko na gnezdu	ALU obroček oddajnik	poimenovana Afrodita, oddajnik nosi 6 dni, nato ji ga snamemo
veliki skovik	2.7.2014	Serdica - Šarkan	/	juv	x: 577522 y: 186954	z roko na gnezdu	ALU obroček	
veliki skovik	2.7.2014	Serdica - Šarkan	/	juv	x: 577522 y: 186954	z roko na gnezdu	ALU obroček	



Slika 1: Kamera na gnezdu smrdokavre v Dolencih (foto: Mojca Podletnik)



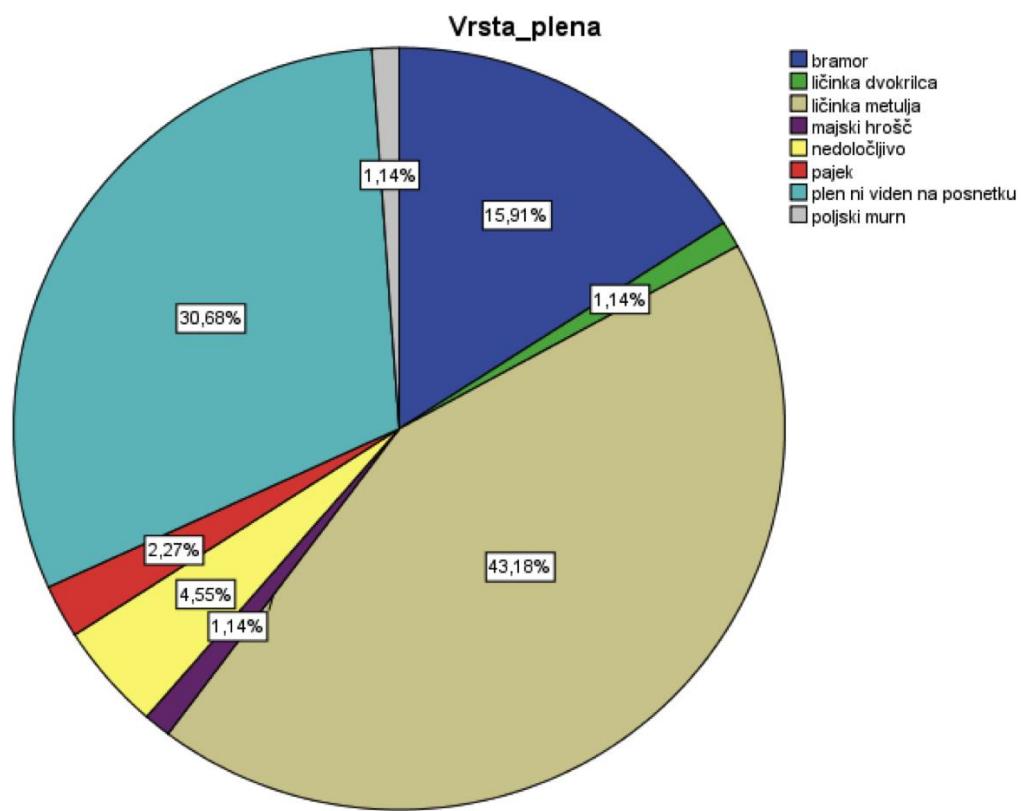
Slika 2: Smrdokava z ličinko metulja (foto: DOPPS)



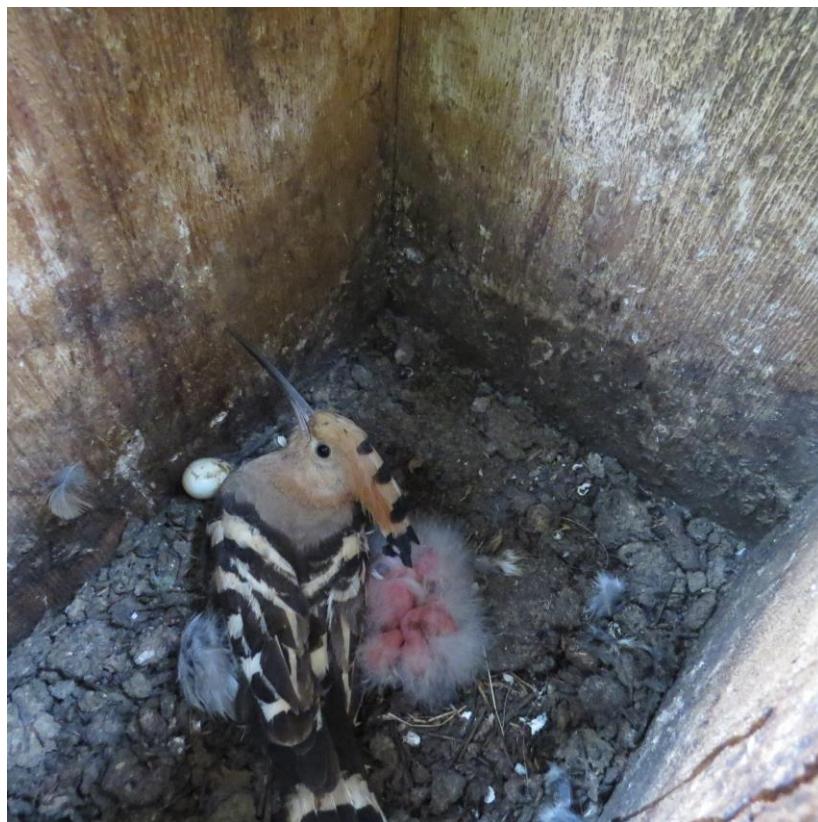
Slika 3: Smrdokavra z bramorjem (foto: DOPPS)



Slika 4: Smrdokavra s pajkom (foto: DOPPS)



Slika 5: Sestava prehrane mladih smrdokaver na gnezdu v Dolencih



Slika 6: Samica smrdokavre v gnezdu s sveže izvaljenimi mladiči, Selo, konec junija 2014 (foto: Lenart Kafol)



Slika 7: Samec Herkul, ki smo ga opremili z oddajnikom (foto: Lenart Kafol)



Slika 8: Mladiča velikega skovika, ki sta bila opremljena z aluminijastimi obročki, Serdica, 2.7.2014 (foto: Janez Leskošek)



Slika 9: Samica velikega skovika, Afrodita, z oddajnikom (foto: Mojca Podletnik)



Slika 10: Ob pregledovanju gnezdlnic je iz ene zletela samica velikega skovika (foto: Janez Leskošek).



Slika 11: Mladič velikega skovika s kobilico dolgotipalčnico (foto: DOPPS).



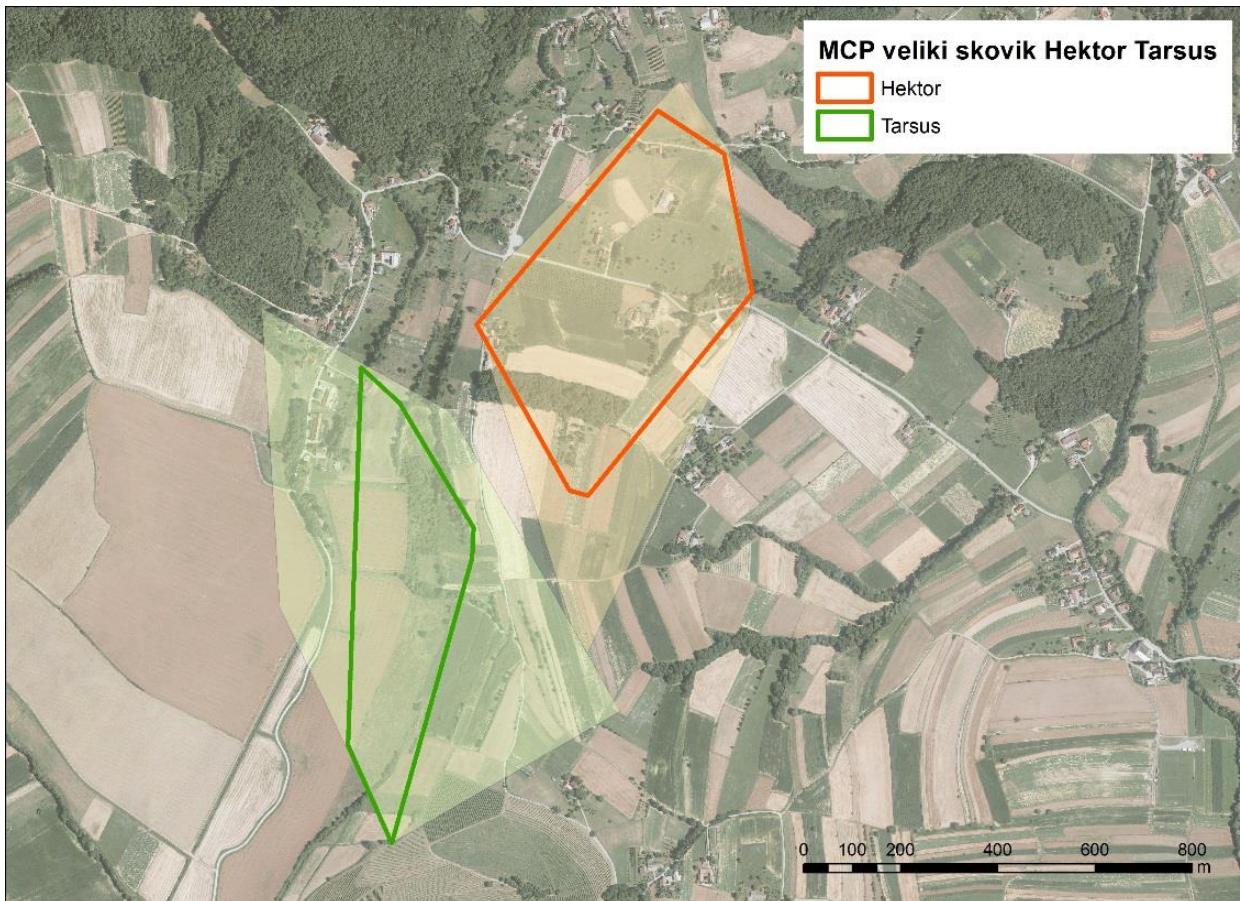
Slika 12: Odrasel veliki skovik je mladiču prinesel bramorja (foto: DOPPS).



Slika 13: Samec velikega skovika je samici prinesel poljskega murna (foto: DOPPS).



Slika 14: Samec velikega skovika je samici prinesel nočnega metulja (foto: DOPPS).



Slika 15: Minimalna konveksna poligona domačega okoliša dveh samcev velikega skovika (Hektor, Tarsus), ki sta gnezdila l. 2013 v Serdici. Zarisana sta na osnovi centroidov poligonov telemetrije (črta) oziroma združenih podatkov centroidov poligonov telemetrije in presečišč dveh odčitkov telemetrije (kjer je tretji odčitek manjkal ali kazal v povsem drugo smer kot ostala dva) (prosojni poligon).



Naložba v vašo prihodnost

Operacijo delno financira Evropska unija
Evropski sklad za regionalni razvoj



REPUBLIKA SLOVENIJA
SLUŽBA VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE ZA RAZVOJ
IN EVROPSKO KOHEZIJSKO POLITIKO